

MONITORING PRZEPROWADZIŁ:
ŁUKASZ FRAN CZUK

KRANÓWK A KONTROLOWANA

Monitoring prowadzony w ramach Szkoły Inicjatyw Strażniczych organizowanej przez Sieć Obywatelską Watchdog Polska.

Szkoła Inicjatyw Strażniczych – edycja VIII, 2023/2024 – realizowana jest dzięki wsparciu The German Marshall Fund, Dexis, U.S. Agency for International Development.

CEL MONITORINGU

**Sprawdzenie,
jak realizowana jest
kontrola ryzyka zdrowotnego
wody przeznaczonej
do spożycia przez ludzi**

OBSZAR MONITORINGU

Gmina Brwinów

Powiat Pruszkowski

Województwo Mazowieckie

OKRES ANALIZOWANYCH DANYCH

'2022

'2023

WPROWADZENIE DO TEMATU

Kontrola ryzyka zdrowotnego = podążanie za wymogami...

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Rozporządzenie określa m.in.:

- wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, zwanej dalej „wodą”, w tym wymagania bakteriologiczne, fizykochemiczne oraz organoleptyczne;
- sposób oceny przydatności wody;
- minimalną częstotliwość i miejsca pobierania do badania próbek wody;
- zakres badania jakości wody;
- program monitoringu jakości wody;
- sposób informowania konsumentów o jakości wody;
- sposób postępowania przed organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w przypadku, gdy woda nie spełnia wymagań jakościowych.

Badania wykonują certyfikowane laboratoria, które mają zawarte umowy z gminami, przedsiębiorstwami wodociągów i kanalizacji lub Sanepidy.

Ostatecznie te wyniki zawsze trafiają do powiatowego sanepidu.

Woda jest zdatna do użycia, jeżeli...

§ 3. 1. Z ROZPORZĄDZENIA
MINISTRA ZDROWIA

... jest wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz nie wykazuje agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia wymagania:

- **mikrobiologiczne określone w części A załącznika nr 1 do rozporządzenia;**
- **chemiczne określone w części B załącznika nr 1 do rozporządzenia.**

Parametry oceny wody wg Rozporządzenia Ministra Zdrowia

Parametry grupy A

Podstawowe właściwości wody - barwa, mętność,
zapach, smak, drobnoustroje / bakterie

Parametry grupy B

Zwartość różnego typu pierwiastków chemicznych,
w tym metale ciężkie

Minimalna częstotliwość pobierania próbek do badań

WYCIĄG Z ZAŁĄCZNIKA NR 3
DO ROZPORZĄDZENIA
MINISTRA ZDROWIA

Objętość dostarczanej lub produkowanej wody w strefie zaopatrzenia ²⁾ [m ³ /24 h]	Monitoring parametrów grupy A [liczba próbek/rok] ³⁾	Monitoring parametrów grupy B [liczba próbek/rok]
≤ 100	4)	4)
> 100 ≤ 1000	4	1
> 1000 ≤ 10000	4+3 na każde 1000 m ³ /24 h i część tej wartości stanowiącej uzupełnienie do całości	1+1 na każde 4 500 m ³ /24 h i część tej wartości stanowiącą uzupełnienie do całości
> 10000 ≤ 100000		3+1 na każde 10000 m ³ /24 h i część tej wartości stanowiącą uzupełnienie do całości
> 100000		12+1 na każde 25000 m ³ /24 h i część tej wartości stanowiącą uzupełnienie do całości

Objaśnienia:

- ¹⁾ Nie dotyczy częstotliwości pobierania próbek wody w zakresie badania substancji promieniotwórczych w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, określonej w części C i D załącznika nr 4 do rozporządzenia.
- ²⁾ Objętości wody obliczane jako średnie w ciągu roku. Do określenia minimalnej częstotliwości można też stosować liczbę mieszkańców w zaopatrywanej strefie zaopatrzenia, przyjmując wielkość zużycia wody równą 200 l/dobę na 1 osobę.
- ³⁾ Wskazaną częstotliwość oblicza się w następujący sposób: np. 4 300 m³/24 h = 16 próbek (cztery dla pierwszych 1 000 m³/24 h + 12 dla dodatkowych 3 300 m³/24 h).
- ⁴⁾ Ustalenie częstotliwości zależy od właściwego państwowego powiatowego lub granicznego inspektora sanitarnego, jednak nie rzadziej niż 2 próbki na rok dla parametrów grupy A, 1 próbkę na 2 lata dla parametrów grupy B, z zastrzeżeniem minimalnej częstotliwości pobierania próbek wody do badań określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2017 r. poz. 242 i 471).

CEL MONITORINGU

Sprawdzenie, jak realizowana jest kontrola ryzyka zdrowotnego wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

DOPRECYZOWANY CEL MONITORINGU

Sprawdzenie, czy zachowana jest minimalna częstotliwość pobierania próbek do badań dla parametrów typu A i B (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia)

MONITORING – PRZYGOTOWANIE

Metodologia zbierania danych

Zapytania udip
do Sanepid Pruszkowski

Zapytania udip
do BPWiK

Analiza strony WWW BPWiK
– zakładka “Jakość wody”

ILE STREF ZAOPATRZENIA?

Sieć pierścieniowa = 1 strefa zaopatrzenia

Woda pochodząca z 2 SUW (Stacji Uzdatniania Wody) oraz z zewnętrznych źródeł zasilania miesza się ze sobą krążąc w całej sieci. Takie rozwiązanie ma te zalety, iż obieg wody w sieci jest ciągły, w razie awarii zamyka się tylko pewien odcinek, a w pozostałych miejscach będzie płynąć woda nieprzerwanie.

JAKIE SĄ PUNKTY POBORU PRÓBEK?

1. Stacja Uzdatniania Wody w Brwinowie
2. Stacja Uzdatniania Wody w Parzniewie
3. Brwinów, ul. Grodziska 12 – Budynek UG
4. Brwinów, ul. Kościuszki 4a – Budynek UG
5. Otrębusy, Zespół Szkolno-Przedszkolny
6. Parzniew, ul. Główna 1 – Sklep Spożywczy

Dane, które uznałem za niezbędne do uzyskania:

Ilość wody wyprodukowanej w roku 2022 i 2023

Ilość wody dostarczonej w roku 2022 i 2023

Źródło: udip BPWiK

Wyniki badań parametrów grupy A z lat 2022 i 2023

Wyniki badań parametrów grupy B z lat 2022 i 2023

Źródło: udip Sanepid, udip BPWiK, strona WWW BPWiL

Do wyliczenia, ile wynosi dostawa / produkcja w m³ / 24h i na tej podstawie określe na podstawie tabeli z Załącznika nr 3 Rozporządzenia Min. Zdrowia niezbędną liczbę badań

Sprawdzą, czy liczba przeprowadzonych badań każdego typu jest zgodna z liczbami wynikającymi z Załącznika nr 3 Rozporządzenia Min. Zdrowia

MONITORING – UZYSKANE WYNIKI

Dane o produkcji i dostawie

	2022	2023
Produkcja całkowita m3 podana przez BPWiK	1 152 701	1 170 427
Wyliczona produkcja m3/24h	3 158	3 206
Dostawa całkowita m3 podana przez BPWiK	986 521	1 141 364
Wyliczona dostawa m3/24h	2 702	3 127
Strata (wyliczona przy okazji)	14,42%	2,48%

Dane o produkcji i dostawie

	2022	2023
Produkcja całkowita m3 podana przez BPWiK	1 152 701	1 170 427
Wyliczona produkcja m3/24h	3 158	3 206
Dostawa całkowita m3 podana przez BPWiK	986 521	1 141 364
Wyliczona dostawa m3/24h	2 702	3 127
Strata (wyliczona przy okazji)	14,42%	2,48%

Ile badań dla takiej produkcji powinno być realizowane w gm. Brwinów?

Objętość dostarczanej lub produkowanej wody w strefie zaopatrzenia ²⁾ [m ³ /24 h]	Monitoring parametrów grupy A [liczba próbek/rok] ³⁾	Monitoring parametrów grupy B [liczba próbek/rok]
≤ 100	4)	4)
> 100 ≤ 1000	4	1
> 1000 ≤ 10000	4+3 na każde 1000 m ³ /24 h i część tej wartości stanowiącej uzupełnienie do całości	1+1 na każde 4 500 m ³ /24 h i część tej wartości stanowiącą uzupełnienie do całości
> 10000 ≤ 100000		3+1 na każde 10000 m ³ /24 h i część tej wartości stanowiącą uzupełnienie do całości
> 100000		12+1 na każde 25000 m ³ /24 h i część tej wartości stanowiącą uzupełnienie do całości

Objaśnienia:

- ¹⁾ Nie dotyczy częstotliwości pobierania próbek wody w zakresie badania substancji promieniotwórczych w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, określonej w części C i D załącznika nr 4 do rozporządzenia.
- ²⁾ Objętości wody obliczane jako średnie w ciągu roku. Do określenia minimalnej częstotliwości można też stosować liczbę mieszkańców w zaopatrywanej strefie zaopatrzenia, przyjmując wielkość zużycia wody równą 200 l/dobę na 1 osobę.
- ³⁾ Wskazaną częstotliwość oblicza się w następujący sposób: np. 4 300 m³/24 h = 16 próbek (cztery dla pierwszych 1 000 m³/24 h + 12 dla dodatkowych 3 300 m³/24 h).
- ⁴⁾ Ustalenie częstotliwości zależy od właściwego państwowego powiatowego lub granicznego inspektora sanitarnego, jednak nie rzadziej niż 2 próbki na rok dla parametrów grupy A, 1 próbkę na 2 lata dla parametrów grupy B, z zastrzeżeniem minimalnej częstotliwości pobierania próbek wody do badań określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2017 r. poz. 242 i 471).

Liczba badań wymaganych w gm. Brwinów wg Rozporządzenia Ministra Zdrowia

	2022	2023
Liczba badań parametrów grupy A	13	13
Liczba badań parametrów grupy B	2	2

Sanepid a udip

Sanepid moje zapytania wykonywał dosyć skrupulatnie.

Dostawałem wszystko, czego oczekiwałem:

- Wszystkie badania za rok 2022 i 2023 parametrów A i B (choć w pierwszej paczce o jednym badaniu zapomniano)
- Harmonogram badań zrealizowanych w roku 2022 i 2023

HARMONOGRAM POBORU PRÓBEK WODY W ROKU 2022

Załącznik Nr 1

Lp.	Lokalizacja ujęcia, miejsce poboru próbki wody	Produkcja wody [m ³ /24h] średnia z 2021 r.	Terminy poboru próbek wody (w miesiącach)												
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Wodociąg publiczny w Brwinowie (liczba próbek 10 MK, 1 MP)															
1	ul. Grodziska 12 - Budynek Urzędu Gminy (kran czerpalny wody w sanitariacie)			MK								MK			
2	ul. Kościuszki 4a - Budynek Urzędu Gminy (kran czerpalny wody w sanitariacie)			MK									MK		
3	Otrębusy, ul. Wiejska 1 - Pałacyk Toeplitz'ów (kran czerpalny wody w sanitariacie)			MK									MK		
4	Stacja Uzdatniania Wody, ul. 11 Listopada 5 (woda uzdatniona)			MK			MP			MK			MK		MK
Wodociąg publiczny w Parzniewie (liczba próbek 4 MK, 1 MP)															
1	ul. Główna 1 - Sklep Spożywczy (kran czerpalny w pomieszczeniu socjalnym)					MK			MP					MK	
2	Stacja Uzdatniania Wody w Parzniewie (woda uzdatniona)			MK									MK		

HARMONOGRAM POBORU PRÓBEK WODY W ROKU 2023

Załącznik Nr 1

Lp.	Lokalizacja ujęcia, miejsce poboru próbki wody	Produkcja wody [m ³ /24h] średnia z 2022 r.	Terminy poboru próbek wody (w miesiącach)												
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Wodociąg publiczny w Brwinowie (liczba próbek 10 MK, 1 MP)															
1	ul. Grodziska 12 - Budynek Urzędu Gminy (kran czerpalny wody w sanitariacie)	[ ]		MK								MK			
2	ul. Kościuszki 4a - Budynek Urzędu Gminy (kran czerpalny wody w sanitariacie)			MK									MK		
3	Otrębusy, ul. Wiejska 1A – Przychodnia VITA-MED - budynek po dawnym przedszkolu (kran czerpalny wody w sanitariacie)			MK									MK		
4	Stacja Uzdatniania Wody, ul. 11 Listopada 5 (woda uzdatniona)			MK			MP			MK			MK		MK
Wodociąg publiczny w Parzniewie (liczba próbek 4 MK, 1 MP)															
1	ul. Główna 1 - Sklep Spożywczy (kran czerpalny w pomieszczeniu socjalnym)	[ ]				MK				MP				MK	
2	Stacja Uzdatniania Wody w Parzniewie (woda uzdatniona)			MK									MK		

Od: **Higiena Komunalna PSSE Pruszków** <hkn.psse.pruszkow@sanepid.gov.pl>

Date: pt., 27 wrz 2024 o 08:15

Subject: RE: [EXTERNAL] Re: [EXTERNAL] Re: dostęp do informacji publicznej

To: Lukasz Franczuk <lukasz@franczuk.pl>

Dzień dobry,

Harmonogram przesłany do Pana, przedstawia parametry grupy A i B.

W roku 2022 i 2023 było wykonanych 16 badań próbek z parametrów grupy A, a dla parametrów grupy B – 2.

Załącznik Nr 2 w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

BPWiK a udip i strona WWW

Z BPWiK dosyć sprawnie otrzymałem konkretne liczby dla ilości wody produkowanej i dostarczanej.

Z wydobyciem badań miałem problem – w pierwszej fazie otrzymałem informację, że wszystko jest na stronie WWW. Ale liczba badań tam opublikowanych była zupełnie inna niż badania otrzymane z Sanepidu, a liczba plików do pobrania nie wskazywała na to, by była zrealizowana niezbędna liczba badań.

Gdy drążyłem temat np. harmonogramu, to otrzymywałem informację o tym, że to wewn. dokument organizacji oraz że ze względów bezpieczeństwa nie może to być mi wysłane. Ostatecznie dostałem paczkę jakichś przykładowych raportów.

Rok	Data	Miejsce poboru próbek	Czy jest w harmonogramie podane?	A	B	Tryt, rad	Twardość, mangan, żelazo	Czy widoczne na stronie bpwik? Dane z 10 maja 2023
2022								
Luty	10.02.2022	SUW Brwinów	Tak	Tak				Tak
Luty	10.02.2022	Oligocen Brwinów		Tak				Tak
Luty	10.02.2022	UG Brwinów (budynek główny)	Tak	Tak				
Luty	10.02.2022	Pałacyk Teoplitów Otrębusy	Tak	Tak				
Luty	10.02.2022	UG Brwinów (budynek dodatkowy)	Tak	Tak				
Luty	10.02.2022	SUW Parzniew	Tak	Tak				Tak
Kwiecień	11.04.2022	UG Brwinów (budynek główny)		Tak				
Kwiecień	11.04.2022	UG Brwinów (budynek dodatkowy)		Tak				
Kwiecień	14.04.2022	Parzniew ul. Główna	Tak	Tak				Tak
Maj	12.05.2022	SUW Brwinów	Tak	???	Tak			Tak
Maj	12.05.2022	Oligocen Brwinów		Tak				Tak
Czerwiec	23.06.2022	SUW Brwinów				Tryt, rad		
Czerwiec	23.06.2022	SUW Parzniew				Tryt, rad		
Lipiec	21.07.2022	SUW Brwinów	Tak	Tak				Tak
Lipiec	???	Parzniew ul. Główna	Tak					
Lipiec	02.08.2022	Oligocen Brwinów		Tak	Tak			
Wrzesień	05.09.2022	Pałacyk Teoplitów Otrębusy	Tak	Tak				Tak
Wrzesień	05.09.2022	SUW Brwinów	Tak	Tak				Tak
Wrzesień	05.09.2022	UG Brwinów (budynek dodatkowy)	Tak	Tak				Tak
Wrzesień	05.09.2022	UG Brwinów (budynek główny)	Tak	Tak				Tak
Wrzesień	05.09.2022	SUW Parzniew	Tak	Tak				Tak
Grudzień	01.12.2022	SUW Brwinów	Tak	Tak				
Grudzień	???	Parzniew ul. Główna	Tak					
			16	18/19	2			12

Rok	Data	Miejsce poboru próbek	Czy jest w harmonogramie podane?	A	B	Tryt, rad	Twardość, mangan, żelazo	Czy widoczne na stronie bpwik? Dane z 10 maja 2023
2023								
Luty	07.02.2023	UG Brwinów (budynek dodatkowy)	Tak	Tak				
Luty	07.02.2023	SUW Brwinów	Tak	Tak				Tak
Luty	07.02.2023	Przychodnia Otrębusy	Tak	Tak				
Luty	07.02.2023	UG Brwinów (budynek główny)	Tak	Tak				
Luty	07.02.2023	SUW Parzniew	Tak	Tak				Tak
Kwiecień	12.04.2023	Sklep spożywczy Parzniew	Tak				Tak	
Maj	08.05.2023	UG Brwinów (budynek główny)		Tak				
Maj	???	SUW Brwinów	Tak					
Maj	08.05.2023	UG Brwinów (budynek dodatkowy)		Tak				
Lipiec	03.07.2023	SUW Brwinów	Tak	Tak				
Lipiec	21.07.2023	Sklep spożywczy Parzniew	Tak	Tak	Tak			
Lipiec	21.07.2023	SUW Brwinów	Tak	Tak	Tak			
Sierpień	21.08.2023	UG Brwinów (budynek dodatkowy)		Tak				
Sierpień	21.08.2023	Sklep spożywczy Parzniew		Tak				
Sierpień	28.08.2023	ul. Wiejska 1a, Otrębusy		Tak				
Wrzesień	04.09.2023	ul. Wiejska 1a, Otrębusy	Tak?	Tak				
Wrzesień	???	SUW Parzniew	Tak?					Tak
Wrzesień	07.09.2023	ul. Wiejska 1l, Otrębusy	Tak?	Tak				Tak
Wrzesień	11.09.2023	ul. Wiejska 1a, Otrębusy	Tak?	Tak				
Wrzesień	12.09.2023	Przychodnia Otrębusy	Tak?	Tak				
Wrzesień	12.09.2023	UG Brwinów (budynek dodatkowy)	Tak?	Tak				
Wrzesień	12.09.2023	Szkoła Podstawowa Otrębusy	Tak?	Tak				
Wrzesień	14.09.2023	SUW Brwinów	Tak?	Tak				Tak
Wrzesień	14.09.2023	UG Brwinów (budynek główny)	Tak?	Tak				
Wrzesień	14.09.2023	UG Brwinów (budynek dodatkowy)	Tak?	Tak				
Wrzesień	14.09.2023	Przychodnia Otrębusy	Tak?	Tak				
Wrzesień	25.09.2023	Szkoła Podstawowa ul. Piłsudskiego Brwinów	Tak?	Tak				
Wrzesień	25.09.2023	ul. Piłsudskiego Brwinów	Tak?	Tak				
Październik	03.10.2023	Szkoła Podstawowa ul. Piłsudskiego Brwinów		Tak				
Październik	03.10.2023	ul. Piłsudskiego Brwinów		Tak				
Grudzień	18.12.2023	SUW Brwinów	Tak	Tak				
Grudzień	???	Parzniew ul. Główna	Tak					
			16	28	2			5

Konkluzja z badania

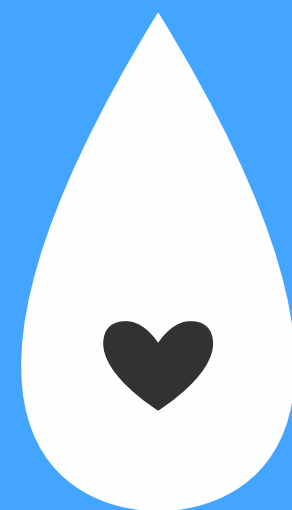
W latach 2022 i 2023 wykonano co najmniej wymaganą minimalną częstotliwość pobierania próbek do badań zgodną z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia.

Nie ma wynikającego z przepisów prawa obowiązku podawania wyników badań społeczeństwu. Należy je podawać do publicznej wiadomości tylko wtedy, gdy wykryto nieprawidłowości. BPWiK sam z siebie nie widzi potrzeby wykonywania takich publikacji.

Problemy wykryte w uzyskanych danych

- Harmonogram badań przekazany przez Sanepid vs. raporty z badań od Sanepidu – nie ma tu pokrycia 1:1. W harmonogramie nie zawarto wszystkich badań.
- Dla września 2023 ciężko określić, które badania były realizowane w ramach Harmonogramu, a które są związane z badaniami kontrolnymi w związku z wykrytą bakterią coli w Otrębusach.
- Na stronie BPWiK nie ma sporej części badań realizowanej przez Sanepid.
- Z harmonogramu nie da się wyczytać, jakiego typu badania były realizowane kiedy.
- Na stronie BWiK jest jedno badanie, którego nie podał mi Sanepid.

**Dziękuję
za uwagę!**